

L'IEC a Guardamar i al Carxe

La Secció Filològica d'aquesta institució es va reunir a diversos indrets d'Alacant i Múrcia per a conèixer la seua realitat.

Presentació del Projecte Moncada

Benavarrí acollí els actes d'inauguració de la 10a edició dels programes d'animació a les escoles.

Unes festes llüdes

El bon temps i la qualitat dels actes van omplir els carrers de Fraga durant els dies del Pilar.

DE FRANJA

Revista de les Comarques Catalanoparlants d'Aragó

2,30 €

Any 10 • núm. 90 • La Franja, novembre de 2009

Recorrent els camins de Desideri

SIGRID SCHMIDT VON DER TWER

Excursió pels masos de Pena-roja durant la 19a Trobada Cultural del Matarranya

EDITA:

Iniciativa Cultural de Franja

C/ Pla. 4, 44610 Calaceit, Tel. 978 85 15 21
 Associació Cultural del Matarranya
 Consells Locals de la Franja
 Institut d'Estudis del Baix Cinca-IEA
 Centre d'Estudis Ribagorçans (CeRib)

DIRECTOR:

Mário Sasot
 msasote@yahoo.es

GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Cèlia Badet

CAP DE REDACCIÓ I

MAQUETACIÓ GRÀFICA:

Isabel Calaf • T. 661 470 457
 tempsdefranja@telefonica.net

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antoni Bengochea, José Miguel
 Gràcia, Artur Quintana, Lluís
 Rajadell i Carles Sancho
 (el Matarranya).

Susanna Barquín, Marta Canales,
 Jaume Casas, Pep Labat i Carme
 Tarragó (el Baix Cinca).

Carles Barrull, Glòria Francino i
 Josefina Motis (la Llitera i la
 Ribagorça).

Carme Messeguer (PPCC).

FOTOGRAFIA:

Pep Labat, Sidrid Schmidt Von der
 Twer i Ricard Solana

OPINIÓ:

Susanna Barquín, Esteve Betrià,
 Tomàs Bosque, Josep A. Carrégal,
 Miquel Estaña, Quim Gibert, Merxe
 Llop, Marc Martí, Juli Micolau,
 Joaquim Montelús, Francesc Ricart,
 Carles Sancho, Ramon Sistac,
 Natxo Sorolla, Carles Terès i
 Joaquim Torrent.

SUBSCRIPCIONS I PUBLICITAT:

978 85 15 21

IMPRESSIÓ I PRODUCCIÓ:

Gràfiques del Matarranya, SL
 grafiques@matarranya.com

DIPÒSIT LEGAL: TE-88/2000

ISSN: 1695-7709

EN VENDA A:

Albelda

Estanc Conchita

Calaceit

Paperceria Abàs

El Torricó

Llibreria Pilarín

Fraga

Llibreria Badia i Llibreria Cabrera

Girona

Llibreria Les Voltes

Lleida

Llibreria de la Generalitat

Mequinensa

Paperceria González

Reus

Llibreria Gaudí

Saldí

Llibreria Panadés i Llibreria Sorolla

Saragossa

Papeleria Germinal. C/ Sepulcro, 21

Tamarit

Estanc Patrito

Tortosa

Llibreria El Temple

Vall-de-roures

Llibreria Serret

Un bitllet a Europa

Aquest mes d'octubre s'han celebrat, entre altres efemèrides, els cinc anys de vida de l'Euroregió Pirineus Mediterrània, un espai que es va crear amb l'objectiu de treballar per un desenvolupament sostenible i respectuós amb el medi ambient. Dels cinc signataris originals, només en queden quatre, ja que l'Aragó es va donar de baixa el 2006, arran de l'enfrontament amb Catalunya per l'afer de les obres d'art sacres, i per acord de tots els partits en representació a les Corts.

Ara que arriba l'hora de la veritat, el treball per la creació d'una infraestructura que ha de permetre connectar Espanya i Europa per ferrocarril d'alta velocitat, les distàncies entre l'Aragó i l'Euroregió pareixen encara més amples, més que l'ample europeu, comparat amb la via estreta que mos ha deixat aïllats durant tants decennis.

La raó es troba en un altre conflicte, aquesta vegada sobre quin dels dos corredors ha de posar la primera pedra d'una realitat que hauria de significar progrés per a tothom.

D'una banda, el corredor Mediterrani, que podria connectar el sud i el nord d'Europa amb aprofitament dels ports de València i Barcelona. D'una altra banda, l'alternativa que faria travessar el tren des d'Algesires fins a Perpinyà, passant per Madrid i Saragossa.

Vist així, com una tria entre dues alternatives, és ben lògic que Saragossa tregue les uncles, i s'acabe parlant de perforar els Pirineus, tot per salvar que el traçat cap al nord no deixi Saragossa fora del mapa europeu.

Vist en conjunt, el corredor Mediterrani és més sostenible que fer passar els trens a més de mil metres d'alçada. Vist amb la mirada generosa de qui no té prejudicis, Saragossa no queda fora, sinó

que es pot incloure en un projecte que connecte els ports de Barcelona i de Lisboa amb Amèrica a través de la línia ferroviària que passe per Saragossa i Madrid.

Vist des de la Franja, la cooperació entre les dues grans ciutats que mos poden connectar amb Europa i amb l'Atlàntic, el més desitjable seria la cooperació pel progrés econòmic. I això significa apostar per unes infraestructures que permeten el tràfic de mercaderies cap a l'exterior, com més millor, i deixar de banda baralles infantils sobre qui ajunta a qui.

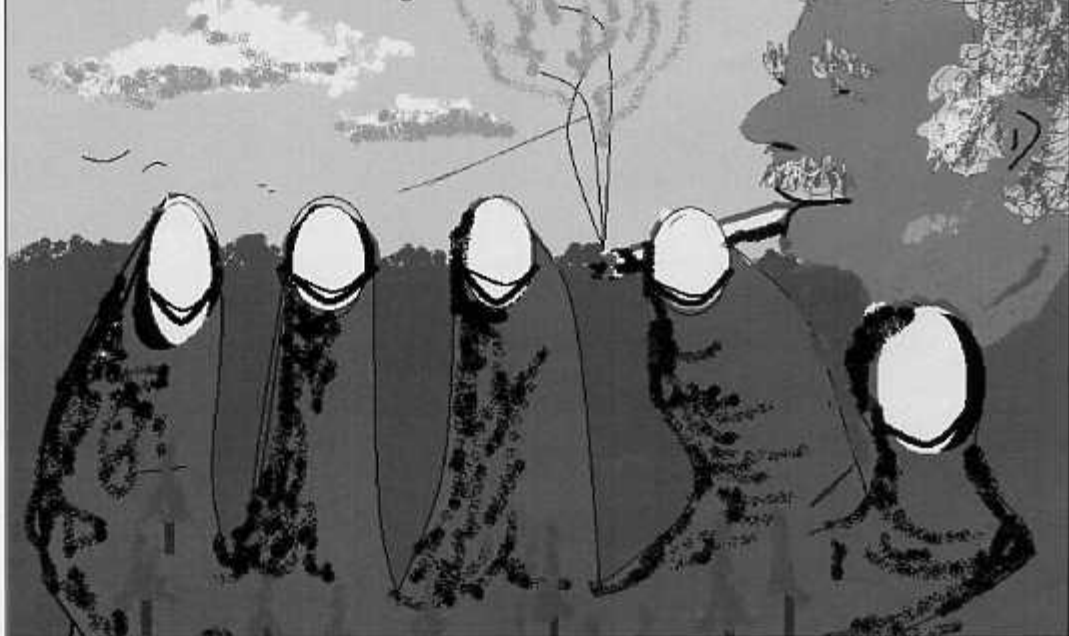
El nostre futur econòmic passa per incrementar les exportacions. Això hauria de permetre contribuir a l'equilibri de la balança comercial. En altres paraules, si a casa no entren diners de fora, si el que fem és passar-nos els diners d'una mà a l'altra mentre no els gastem, haurem de tancar la barraca, la de tots.

El corredor Mediterrani és rendible abans de posar-lo en marxa, només cal comprovar les dades dels passatgers que utilitzen les xarxes Euromed, i els camions que circulen amunt i avall de l'AP7. I Saragossa hauria d'entrar a formar part de la nova xarxa de distribució, aprofitant una situació privilegiada entre el Mediterrani i l'Atlàntic. Tots podem tenir el nostre bitllet a Europa, amb una mica més d'ambició de país.

L'Euroregió Pirineus Mediterrània va nàixer justament per generar la col·laboració entre els governs i la societat d'unes comunitats i departaments que poden arribar a ser, de veritat, la porta a Europa i el trànsit cap al Golf Pèrsic i Àsia des del sud.

Potser ha arribat l'hora de pensar què volem ser de grans i treballar per aconseguir-ho.

ESTISORES - Miguel Estaña

s u m a r i

2

Editorial

3

Salutació del director
Cartes dels lectors

4

El Matarranya

7

El Baix Cinca

10

Entrevista

Javier Giralt, professor de Llengua i Literatura catalanes de la Universitat de Saragossa

12

La Llitera i la Ribagorça

15

Debat

16

Aragó

17

Gent de Franja

18

Països Catalans

19

Opinió:

A la ciutat dels gratacels també hi van els matarranyencs

salutació del director

Mai oblidaré aquell riure. Aquell riure els va delatar. Era el ple on es debatia el pas a tràmit de la Llei «de promoción y protección de las lenguas...». El diputat de CHA, Chesús Bernal, desmuntant els arguments dels que s'hi oposaven, mostrà la seua estranyesa de què aqueixos no plantejaren també la protecció

«del ejeano, el taustino, el guadalaviarense...». I aquí no es van poder aguantar i a alguns diputats del 'no' els va entrar ganes de riure i unes ganes de broma incontrolables.

Això és el que volen, que la nostra llengua siga una llengua de riure, i no de cap altra manera. Per a llengua seriosa i com cal, ja tenim l'altra, la «fetén», la «guai». Poca broma amb aquesta.

Alguna cosa pareguda els passa als «seriosos homes blancs» quan veuen a tribus africanes amb els seus hàbits ancestrals, les seues pintures de dansa i els llavis foradats. Per a ells, gent inferior i endarrerida en el pas de la història, ja els està bé, però es desmaiarien o els entraria un riure fluix de només de pensar que així pogués anar vestit un home blanc.

Uns vestits-llengües són només per a fer l'indi. D'altres són només per als vaquers. O tots indis o tos vaquers? Impossible. Ells no parlen amb «modalitats». Ells parlen llengües i si per davall del «taparrabos» alguna volta se'ls veu la punta de la modalitat, se l'amaguen. Jau.

Mário Sasot

cartes dels lectors

Un fet incontrovertible

No entenc per què lluiten contra uns fets que són incontrovertibles. La llengua que es parla a la Franja de Ponent és el CATALÀ. Només des de la ignorància es poden defensar posicions tan absurdes com les seves. O és que vostès negaran que, per exemple, la llengua que es parla a Saragossa ciutat és el castellà?

Espero que Iniciativa Cultural de la Franja, que edita aquesta revista, tinga èxit en la seva intenció d'impulsar una llei igualitària per al català de la Franja de Ponent.

Miquel Àngel Estévez Torrent

Vells records

Amb la crònica de l'Esteve Betrià em vénen a la memòria vells records i dolgut m'assabento de la mort d'en Martí Garcia-Ripoll. La darretera vegada que vaig parlar amb ell va ser notificant-li l'aparició de *Temps de Franja*, a la que es va subscriure.

En Betrià també esmenta –a part d'en Sistac i Torrent, que no en sap res d'altres membres d'aquell grup del Centre Lleidatà. Jo el que en conec és el següent: en Josep Perera conegut a Castellonroi com a «Martinet» –el nom de casa seua–, ja no pot calcigar el territori com havia fet sempre (s'atansa a la vuitantena). Va publicar dos llibres. Viu a Terrassa.

En Josep-Manel Pons, jubilat, viu a Lleida. Tot i que passa part de l'any a Benavarrí, a «cas» de Ferrillo, la seua casa pairal.

Els altres dos mantenen un litigi –particular–,

al costat el qual el litigi de l'art sacre queda com a «pecata minuta».

Unke Hiera
Ribagorça

Llei de Llengües?

Als diccionaris podem trobar la paraula «llengüetes» amb la definició següent: Acte de treure la llengua davant d'altres per fer-lis befa o escarni.

Jo crec que per desgràcia, la «Llei de Llengües» acabarà convertint-e per als aragonesos del nord i de l'est en la «Llei de llengüetes». Que és el que ens farà la majoria del nostres representants a les Corts? Que s'omplen la boca amb la paraula democràcia. Però que a l'hora de votar la famosa –i encara no nata llei–, demostraran prou clarament el concepte que tenen de la «democràcia». O d'alguns eslògans; com aquell que apart de «llibertat» reclama «IGUALTAT I FRATERNITAT». O un altre que diu: Tots els homes neixen «LLIURES I IGUALS», i a continuació no diu pas –tret d'alguns aragonesos...

Medardet
Benavarrí

DE FRANJA
Revista de les llengües catalanes parlants d'Aragó
SUBSCRIU-T'HI
978 85 15 21
tempsdefranja@telefonica.net

Una fita sense fita

I Trobada Cultural y Artística de la Terra Baixa, SinMUGA

■ José Miguel Gràcia

L'ESMOLET

Mala gana

Al final hi ha certs temes que et fan venir mala gana. El que passa amb la llei de Llengües i el PAR és de jutjat de guàrdia, però ja no sé què més es pot dir. Si tant se'ls en dona fer el ridícul amb aquesta obsessió per negar la denominació filològica de la nostra llengua, és el seu problema. Per sort encara hi ha qui s'ho pren amb humor i fa de la infàmia motiu per riure una estona. Parlo, per exemple, de la paròdia que el programa satíric «Oregón» va fer del film de terror «Los Otros». No vull desvetllar l'enjòlit de la pel·lícula original; només diré que aquí els fantasmes viuen en un ombrívol casalici de Fraga, amagant-se de l'entorn catalanoparlant i aferrats a una estampeta de sant José Àngel Biel, apòstol del «chapuriu». Va ser edificat veure-ho a la televisió pública aragonesa —la mateixa que, quan visita un poble de la França, sol obviar l'idioma que s'hi parla. Les alegries, doncs, són poques i per això cal aprofitar-les. Passar un dia magnífic a Pena-roja amb la Trobada Cultural (i ja en són 19!). O jeure sota una alzina amb la bossa plena de polioli, te de roca i herba amarga. O compartir taula i conversa amb els amics, mentre al defora cau la tarda, i la nit, i apareixen els fills adolescents demanant que els portem a les festes d'aquell poble. Gaudim d'eixes coses, doncs, i no deixem que l'amargor dels demagogs ens enteli el senderi.

Carles Terès

Presentació del llibre *La Dama del Matarranya*

Amb la professional actuació del grup de teatre «El Candil» d'Alcorisa es van tancar els actes de la I Trobada Cultural i Artística de la Terra Baixa, SinMUGA, nom, com veureu, molt adequat per les diferents associacions, persones i territoris, presents a la Trobada. L'objectiu fixat era d'ultrapassar els límits de les noves comarques administratives en considerar la cultura i les llengües com a patrimoni de tots. Crec que es va aconseguir. L'expressió SinMUGA es pot traduir com SenseFI-TA, i una mica més lliurement com a SenseFRONTERA. No faré esment especial a tots els actes, tenint en compte el munt d'ells que es van realitzar, només cal resseguir el farcit programa publicat.

Sense el Víctor Guiu, Daniel Millera, el Conseller de Cultura, Fernando Zorrilla, de la Comarca del Baix Aragó, l'Alcalde i les dones de Vall-d'algorfa —a la Codonyera sempre

hem anomenat així a Valdealgorfa—, no hagués estat possible aquesta Trobada. En paraules dels organitzadors només ha estat una abraçada cultural a les comarques del Baix Aragó-Casp, d'Andorra-Sierra de Arcos, del Bajo Martín, del Matarranya i del Maesatrat, des del Baix Aragó. Una abraçada cultural, amigable i eficient, afegeixo jo.

Hem manifestat les associacions i centres d'estudis el desig de coordinar-nos, ens hem conegut millor, hem fet amics i cultura, i ens ho hem passat d'allò més bé.

Tret del Director General de Cultura, Ramón Miranda, que inaugurarà els actes y restà tota la jornada, de càrrecs polítics de les comarques, cap ni un. Ni els presidents, ni consellers de cultura, s'entén, a part del Conseller de Cultura del Baix Aragó. Si va ser-hi algú, passà desapercbut. Certa persona em va dir: per assistir a aquests tipus d'actes es necessari creu-

re en la cultura.

A la llista de noms de persones relacionades amb la cultura tant com intervenents o assistents, Javier Aguirre, Alberto Bayod, Ramon Mur, Julian Casanova, Miguel Ibañez, Antón Castro, Artur Quintana, José Antonio Benavente, Ignacio Micolau, José Ramón Molins, un grup de poetes —José Manuel Soriano, José Miguel Gràcia, Eduardo Trelles, Víctor Guiu, José A. Belmonte, Sergio Grao i Juli Micolau— i molts més activistes culturals, vull fer esment de Joaquín Carbonell, el qual ens sorprengué amb unes quantes cançons, fora de programa, a l'impol-lut claustre del convent, entre sol i ombra i amb un devesall de simpatia i harmonia musical.

No em deixaré al tinter la presència de l'Associació Cultural del Matarranya a la Fira amb un estand de llibres i mostres de les seues exposicions. Vàrem participar a la taula redona dels centres culturals; Artur Quintana va presentar el poemari de Juli Micolau, *D'un sol esclap*, premi Guillem Nicolau 2008 i en Juli va llegir alguns poemes. El diumenge 11, jo mateix vaig tenir el gust de llegir també alguns poemes meus en català de la Codonyera i de una mica més enllà al parc de «el Convento», juntament amb els companys castellans, Soriano i Trelles La nostra llengua, el català, el nostre català, va reeixir com patrimoni comú de tots.

Esplèndids els ritmes del grup de percussió Toporçao ressonant pels estrets carrers de la vila i a la Plaça.

Tothom va manifestar el desig de continuació de SinMUGA. Així siga.

JOSEF MIGUEL GRACIA

La Freixneda museu viu

La Fresneda museo vivo és un llibre que ha editat l'Ajuntament d'aquesta vila i escrit l'escriptor caspolfí Miguel Caballú. L'obra recull, en la seua part central una important mostra de fotografies, algunes de ben antigues d'un valor etnològic destacable. La resta del llibre ens presenta la població i els monuments i aspectes més destacats de la vila. El turisme, la immigració romanesa, l'economia, la toponímia, la llengua, l'olivar, la gastronomia... I també es fa referència a persones destacades de la població. Però res hi trobareu sobre el poeta i escriptor Juli Nicolau Burgués. Caldria i seria tot un detall fer-li un afegitó al llibre per posar remei a tal desconsideració. Quins són els seus mèrits per aparèixer a les seues pàgines? Molts. Haver publicat tres poemaris i tots guardonats: *Manoll*, Premi Guillem Nicolau 1997 del Govern d'Aragó, *Esfera*, *Traspunt en la serena*, Premi Pedro Saputo de les Lletres Aragoneses en llengua catalana 2002 i *D'un sol esclap*, Premi Guillem Nicolau 2008. Cada llibre que publica té la il·lusió de presentar-lo a la seua vila, omplint sempre la sala de plens de l'Ajuntament. Va estudiar a l'escola de la població i hi va viure fins fa pocs anys treballant de pastor. Cal alguna cosa més per a ser inclòs en la recent publicació municipal? Realment una llàstima aquest oblit, pensem que involuntari.

Carles Sancho

Una Trobada inoblidable a Pena-roja

■ Lluís Roig

No es pot qualificar més que d'exitosa la 19ª Trobada Cultural al Matarranya, que tingué lloc el 10 d'octubre a Pena-Roja, organitzada per ASCUMA. Tots els actes comptarem amb una assistència massiva de públic i amb l'inestimable col·laboració de l'Ajuntament, amb l'alcalde Paco Esteve i el Regidor de Cultura al front, dels jóvens de a l'Associació Tastavins, el Departament d'Educació, Cultura i Esports de la DGA i el Projecte d'Animació Cultural «Jesús Moncada».

Amb la benvinguda de l'alcalde van començar els actes de la commemoració del 25è aniversari de la Declaració de Mequinensa. El President d'ASCUMA, José Miguel Gràcia, va agrair l'assistència a tots els presents, en especial als alcaldes signants o representants d'aquells de la Declaració del 1984 invitats a l'acte, a José Bada, exconseller de Cultura, a l'Alcalde i Regidora de Cultura de Mequinensa i sobretot al Viceconseller de Cultura d'Aragó, Juan José Vázquez. El President llegí dempeus el Manifest i encoratjà a tots els polítics d'Aragó a tirar endavant una Llei de Llengües com cal. El senyor Viceconseller parlà, en una gran part de la seua intervenció, en català malgrat ser de parla castellana, i va explicar la feixuga càrrega per portar endavant el projecte de la Llei de Llengües, de l'estat del projecte en aquest moments i de la seua esperança personal en un Aragó veritablement trilingüe. El senyor José Bada va fer esment a la situació política i cultural dels seus principis com a conseller. Desitjà el millor per a la nostra llengua i va dir: «l'anticatalanisme

Actuació de Temps al temps a Pena-roja

d'Aragó és de jutjat de guàrdia. Alguns s'ho haurien de fer mirar». L'acte es va tancar amb un animat col·loqui.

Tot seguit, al Saló Cultural, el grup «Temps al temps» ens oferí un concert, farcit de poemes de Desideri Lombarte, amb bona música. Dues veus, dues guitarres i la persecució bastaren i sobraren per omplir amb dignitat la oïda i d'altres sentits. Mentrestant a l'escenari, sorgia Pena-roja i el seu entorn d'una gran pintura ràpida.

A la tarda, després dels poètics audiovisuals de la Sigrid Schmidt: poemes i prosa poètica, paisatges matarranyencs i sensibilitat, esdevingueren com a un bon proemi per a la recordança-homenatge de Desideri Lombarte, amb tota la família del poeta present. El President d'ASCUMA, José Miguel Gràcia, va lloar breument la figura de Desideri i el qualificà com «el millor poeta d'Aragó en llengua catalana, sense dubte» i llegí uns versos dedicats a Desideri. Carles Sancho va fer una biografia personal i ben documentada del jove, de l'home i del poeta, i parlà de la seua obra poètica. Artur Quin-

tana va anar ensenyant i comentant cadascun dels llibres publicats o les fotocopies dels originals no publicats i dedicà gran part del temps a les publicacions en revistes, a l'obra novel·lística i al teatre.

L'actuació del Duo Recapte (Antoni Bengochea i Mário Sasot) amb les seues noves posades en escena dels poemes de Desideri, van encisar a tot el públic que omplia de gom a gom el Saló Cultural. Un plaer estètic per als sentits de l'oïda i de la vista.

Al dia següent l'11, un grup de 30 persones amants de la natura i dels espais i paisatges de Desideri Lombarte, van realitzar l'excursió organitzada per Natxo Sorolla (Creu del Llop, camí de Vallibona, cingle de Sant Jaume, mas de Molinar, etc). A estones, els versos de Desideri, en boca dels reunits, es fonien amb el paisatge. Una sorpresa els esperava a l'ermiteta de Sant Llambert: coques, begudes i dolços, tot preparat per l'Associació Tastavins.

Les exposicions, «Ataüllar el món des del Molinar» i «Plantes de Pena-roja» preparada pels jóvens, van restar exposades al Saló Cultural. Una trobada inoblidable.

L'ARGADELL **Ars et ingenium**

The New York Times diu que l'entrepà millor del món és el de magre de cuixot (pernil) segons una ressenya apareguda al *Periódico de Catalunya*. També recentment l'Institut del Cava ha fet unes jornades gastronòmiques al Brasil per donar a conèixer l'escumós; brindem per l'entrada per la porta gran dels productes per terres americanes.

Si a la primavera la sang s'altera, a l'estiu tota cuca viu.

Goethe afirmava: «Malgrat el que diu la gent de la imperfecció de la traducció, és i serà sempre un dels oficis més importants i dignes del comerç de la raça humana.»

Voldria parlar, encara que siga d'una manera superficial, sobre la poesia galaicoportuguesa. Segurament de traduccions no n'hi falten. Mentre escoltava jazz, concretament la peça «Água de beber» de A. C. Jobim i amb lletra del poeta i diplomàtic Vinicius de Moraes, iniciadors de la *bossa nova*, m'han fet recordar, per un instant, uns passatges de Fernando Pessoa: «Se recordo quem fui, outrem me vejo/ Quem fui é alguém que amo/ Que quem sou e quem fui sao sonhos diferentes.»

O el 1r vers d'un poema dedicat a uns joves poetes gallecs per part de na Susanna Rafart: «La vida és un estrany miracle...»

Ja fa uns anys vaig coincidir amb un dels poetes gallecs més premiats, traduïts i per això interessants, es tracta de Xulio L. Valcárcel on mos apunta en el poema que navega **Oficiante de claridade**: «Todos os ríos do mundo/ a este mar/ nesta hora me convocan...»

No cal dir que la poesia fa créixer, seductora, en un coneixement que s'absorbeix pels porus de la pell i la nina dels ulls. *Et tout le reste...*

Juli Micolau

Tornen les classes de català a l'IES Matarranya de Vall-de-roures

■ Carles Sancho

Les classes de català han tornat aquest curs a l'IES Matarranya de Vall-de-roures després de les reiterades queixes durant el curs passat de pares i mares, alumnes i ASCUMA per la il·lògica supressió de l'assignatura en l'educació secundària obligatòria. Durant tot el curs passat hi van haver diverses reunions amb les autoritats del Departament d'Educació que es va comprometre a solucionar el problema i des del 28 de setembre al centre es pot cursar la llengua vehicular de la immensa majoria de la població de la comarca. No obstant això, les classes s'han hagut de traslladar a l'horari de tarda, concretament els dilluns, i els alumnes de fora de Vall-de-roures s'hauran de quedar a dinar al menjador de l'escola infantil municipal situada a

Alumnes de l'IES Tamarit

pocs metres de l'institut. En acabar les classes es farà el transport en autobús o en taxi a les diferents viles. Una notícia positiva que pot aconseguir incrementar el nombre d'inscrits que estudien aquesta llengua –actualment només 21– és la possibilitat d'obtenir el certificat oficial de nivell B de català si els alumnes supe-

ren l'assignatura durant els quatre cursos de l'ESO. Aconseguint aquest nivell d'aprenentatge de la nostra llengua els alumnes de la comarca, en acabar el batxillerat, tindran més fàcil poder cursar estudis en els centres d'ensenyament postobligatori i en les universitats catalanes, valencianes i de les Illes.

Octavi Serret, Premi Nacional de Cultura 2009

■ Lluís Roig

L'Auditori Enric Granados de Lleida el passat 3 d'octubre va acollir la gala dels Premis Nacionals de Cultura 2009 atorgats pel Consell Nacional de la Cultura i de les Arts. Entre els guardonats el matarranyenc Octavi Serret que recollí el Premi Nacional de Cultura en la categoria de la

Projecció Social de la Llengua Catalana «per la tasca com a llibreter a Vall-de-roures (Matarranya, Terol), a la Llibreria Serret, des d'on promou a escriptors catalans, fomenta l'edició i difusió de la literatura ebreca i dels autors vinculats a les Terres de l'Ebre i a l'Aragó catalanòfon, vivificant l'estima envers la llengua catalana allà on no és oficial». Compartí el premi amb el bo i millor de la cultura catalana: Pere Portabella en Cine, Jordi Savall en Música, Eudald Carbonell en Pensament i Cultura Científica, Rosa Maria Calaf en Periodisme, Francesc Orella en Teatre o Josep Maria Castellet en Trajectòria Professional i

Artística. L'acte, transmès per les televisions catalanes, fou tancat pel parlament de José Montilla, President de la Generalitat de Catalunya. Una vintena llarga d'escriptors amics i coneguts del llibreter li han dedicat un llibre titulat Octavi Serret: de Vall-de-roures al món, en format digital i en paper, coincidint amb el merescut premi atorgat. Cada autor ha col·laborat amb un text que fa referència a la llibreria Serret. Aquest ja és el segon premi que recull enguany Octavi Serret ja que, el passat febrer, Iniciativa Cultural de la Franja i l'Associació Cultural del Matarranya van atorgar-li el II Premi Franja: Llengua i Territori 2009.

